

Burs Başvuru Rehberi

TÜRKİYE YEŞİLAY CEMİYETİ

**LİSANSÜSTÜ TEZ ARAŞTIRMA BURSU
DESTEK PROGRAMI**

**2020 Yılı Lisansüstü Tez Araştırma Bursu
Başvuru Rehberi
Referans No: BRS2020/8**

Son Başvuru Tarihi: 31 Mart 2020 Saat 17:30

İçindekiler Tablosu

1.	UYGULAMA.....	1
1.1.	LİSANSÜSTÜ TEZ ARAŞTIRMA BURSUNUN DESTEK PROGRAMI	1
1.1.1.	Giriş.....	1
1.1.2.	Programın Amacı	1
1.1.3.	Türkiye Yeşilay Cemiyeti Tarafından Sağlanacak Burs Desteği	2
1.2.	BAŞVURU İÇİN GEREKLİ ŞARTLAR VE DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN HUSUSLAR.....	3
1.2.1.	Uygunluk Kriterleri.....	3
1.2.2.	Başvuru Şekli ve Yapılacak İşlemler.....	6
1.3.	DEĞERLENDİRME SÜRECİ.....	8
1.4.	İZLEME SÜRECİ	8
1.5.	BURSUN İPTALİ.....	8
1.6.	SON BAŞVURU TARİHİ.....	9

1. UYGULAMA

1.1. LİSANSÜSTÜ TEZ ARAŞTIRMA BURSUSU DESTEK PROGRAMI

1.1.1. Giriş

Yeşilay, insan onurunu ve saygınlığını temel alan, toplumu ve gençliği ayırım gözetmeden zararlı alışkanlıklardan korumak için çalışan; bilimsel metotlar kullanarak tütün, alkol, uyuşturucu madde, teknoloji, kumar vb. bağımlılıklarla mücadele eden ve bunlara karşı savunuculuk çalışmaları yapan; önleyici ve rehabilite edici halk sağlığı çalışmaları yürüten bir sivil toplum kuruluşudur.

Türkiye Yeşilay Cemiyeti'nin amaçları arasında tütün, alkol ve madde bağımlılığı gibi toplumun ve gençliğin beden ve ruh sağlığını tahrip eden bağımlılıklar yanında, kumar, internet ve teknoloji bağımlılığı gibi gençliğe ve topluma zarar veren bütün zararlı alışkanlıklarla mücadele etmek, millî kültürüne bağlı nesiller yetiştirmek yer almaktadır. Cemiyet bu amaçlara yönelik yürüttüğü faaliyetlerde ayırım gözetmeme, özerklik, çıkar gözetmeme, bilimsellik, küresellik, toplumsallık şeklinde ifade edilen değer ve ilkeleri benimser.

Yeşilay, kuruluş amaçları ve stratejik hedefleri çerçevesinde bağımlılıklarla mücadele etmek üzere, toplumun bilinç, güç ve kaynaklarını harekete geçirir. İnsan onur ve saygınlığının korunması doğrultusunda her koşulda, yerde ve zamanda desteğe muhtaç insanlara yardım eder; toplumun bağımlılıklarla mücadele kapasitesinin geliştirilmesine sürekli katkıda bulunur ve ulusal ve uluslararası kurumlarla birlikte özel ve sivil toplum kuruluşlarıyla gerekli işbirliği ve koordinasyonu oluşturur ve ortak çalışma organizasyonlarını geliştirir.

Lisansüstü Tez Araştırma Bursu Destek Programı kapsamında üniversiteler, enstitüler ve araştırma merkezlerinde, Türkiye Yeşilay Cemiyetinin bağımlılıklarla ilgili çalışma alanlarına (tütün-sigara, alkol, uyuşturucu, teknoloji, kumar ve diğer bağımlılık türleri) katkı sağlayacak olan yüksek lisans ve doktora tez çalışmaları desteklenecektir. Desteklenecek olan lisansüstü tez çalışmaları bağımlılıkla mücadeleye yönelik ülkesel hedef ve stratejilerin yanı sıra Türkiye Yeşilay Cemiyetinin faaliyet ve amaçları ile doğrudan ilgili olacaktır.

1.1.2. Programın Amacı

Bağımlılıkla mücadele, içerdiği çok boyutlu mücadele alanlarına (alkol-tütün-madde-kumar-teknoloji ve diğer bağımlılıklar) yönelik akademik yayınların geliştirilmesini de gerektirmektedir. Bu alana gerek

ulusal gerekse uluslararası uygulamalarla örnek oluşturacak bilimsel temelli çalışmalar büyük önem taşımaktadır.

Türkiye Yeşilay Cemiyeti de bağımlılıkla mücadele kapsamında gerçekleştirilen bilimsel araştırmaları destekleme hedefiyle 2014 yılından bu yana verdiği lisansüstü tez araştırma burslarıyla bu alanda çalışmalar yapan öğrencileri desteklemektedir.

“Türkiye Yeşilay Cemiyeti Lisansüstü Tez Araştırma Bursu” ile bağımlılıklara yönelik bilimsel çalışmaların artırılması ve farkındalık oluşturulması hedeflenmektedir. Türkiye’de sağlık bilimlerinden sosyal bilimlere kadar pek çok alanda bağımlılıkla mücadeleye çeşitlilik kazandırılması; uluslararası uygulamaların incelenmesi ve ulusal bazda bilimsel kaynak oluşturacak akademik yayınların artırılması amaçlanmaktadır.

Ülkemizde bağımlılık alanında akademik yayınların istenilen sayıda olmaması, bağımlılıkla mücadelede etkin politikaların geliştirilip uygulama mekanizmalarının kurulmasına engel olmaktadır. Bu doğrultuda bağımlılıkla mücadelede ulusal ve uluslararası düzeyde kaynak oluşturabilecek, sağlık bilimlerinden sosyal bilimlere kadar birçok alanda hazırlanacak olan nitel ve nicel araştırmaların desteklenmesi gerekmektedir.

Bu kapsamda Türkiye Yeşilay Cemiyeti Genel Merkezi yürütmekte olduğu Lisansüstü Tez Araştırma Bursu Destek Programında lisansüstü öğrenim gören öğrencilerin bağımlılıklar alanında yapacakları tez çalışmalarına destek verecektir.

Lisansüstü öğrenim gören daha fazla öğrencinin Lisansüstü Tez Araştırma Burs Programından yararlanmasını sağlamak ve bu alanda araştırma yapan kişilere ulaşabilmek amacıyla sekizinci dönem burs programının son başvuru tarihi itibarıyla ders dönemini bitirmiş yüksek lisans ve doktora öğrencilerinin başvuruları alınacaktır.

1.1.3. Türkiye Yeşilay Cemiyeti Tarafından Sağlanacak Burs Desteği

Lisansüstü Tez Araştırma Bursu Destek Programı kapsamında desteklenecek lisansüstü tezler için tahsis edilen kaynak tutarı; yüksek lisans tezleri için aylık 1.000 TL, doktora tezleri için aylık 1.500 TL’dir. Türkiye Yeşilay Cemiyeti, bu program için ayırdığı kaynakları kısmen veya tamamen kullandırmama hakkını saklı tutar.

Burs Türü	Aylık Destek Miktarı	Toplam Azami Destek (Ay)
Yüksek Lisans Tezleri	1.000 TL	12 Ay
Doktora Tezleri	1.500 TL	18 Ay

1.2. BAŞVURU İÇİN GEREKLİ ŞARTLAR VE DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN HUSUSLAR

Bu bölümde; sekizinci dönem burs programı kapsamında burs başvurularının alınması, seçilmesi ve uygulanması ile ilgili kurallar, "Türkiye Yeşilay Cemiyeti Burs Yönetmeliği" ve "Yeşilay Burs Programı Rehberi" hükümlerine uygun olarak açıklanmaktadır. Başvuru sahipleri başvuruda buldukları andan itibaren bu yönetmelik hükümlerini ve bu rehberde yer alan bütün hususları kabul etmiş sayılırlar.

Türkiye Yeşilay Cemiyeti bu destek programını zorunlu hallerin ortaya çıkması halinde sürecin herhangi bir aşamasında iptal etme hakkını saklı tutar. Bu durumda başvuru sahipleri Türkiye Yeşilay Cemiyetinden herhangi bir hak talebinde bulunamaz.

Lisansüstü Tez Araştırma Bursu Destek Programına başvurusu yapılan tez önerileri Yeşilay tarafından her zaman eğitim amaçlı olarak ve sahibinin ayrıca muvafakati aranmaksızın kullanılabilir.

Burs desteğinden faydalanan bursiyerin hazırlamış olduğu lisansüstü tezini, burs süresince ve/veya sonrasında Yeşilay'ca gerekli görüldüğü takdirde, Yeşilay tarafından düzenlenen bilimsel etkinliklerde sunmak üzere hazır bulunmakla yükümlüdür.

Türkiye Yeşilay Cemiyeti, bursiyerlerince hazırlanan yüksek lisans ve doktora tezlerinden uygun gördüğü tezleri, bir defaya mahsus ve telifsiz olmak üzere basım (1.000 adet) hakkına sahiptir.

Bursiyerlerden hazırlayacakları yüksek lisans ve doktora tezlerine yönelik bilimsel bir makale hazırlamaları beklenir; uygun bulunan makaleler ilgili mecralarda Yeşilay tarafından bursiyer adına yayınlanır. Bursiyerlerden hazırladıkları tezi hakemli dergilerde yayınlamak olmaları durumunda 'çalışmalarını Yeşilay desteği ile gerçekleştirdikleri' belirtmeleri beklenir. Bursiyer burs almak suretiyle bunu kabul etmiş sayılır.

1.2.1. Uygunluk Kriterleri

Destek sağlanabilecek tezlere yönelik iki temel uygunluk kriteri söz konusudur:

- Başvuru Sahibinin Uygunluğu
- Tez Konusunun Uygunluğu

A. Başvuru Sahiplerinin Uygunluğu: Kimler Başvurabilir?

2020/8 Yeşilay Lisansüstü Tez Araştırma Bursu Destek Programına başvuruda bulunabilmek için aşağıda yer alan kriterlere sahip olunmalıdır:

- Lisansüstü öğrenim programlarının tez aşamasında olmak (Ders dönemini tamamlamış olmak).
- Herhangi bir lisansüstü eğitim ve öğretim programına kayıtlı olmak.

B. Tezlerin Uygunluğu

2020/8 Yeşilay Lisansüstü Tez Araştırma Bursu Destek Programına için başvuruda bulunulacak tez çalışmaları aşağıda yer alan özellikleri taşımalıdır:

- Tez amacının ve yönteminin öğrenim görülen anabilim dalı ile uyumlu olması.
- Tez amacının ve yönteminin Yeşilay çalışma alanları ve aşağıda yer alana öncelikli konular ile uyumlu olması.
- Tez çalışması için başka bir kurum/kuruluştan maddi destek alınmıyor olması.

Burs Destek Programı Kapsamında Desteklenecek Çalışma Alanları:

Lisansüstü burs desteği kapsamında yalnızca aşağıda yer alan çalışma alanlarında yapılacak tez araştırmaları değerlendirmeye alınacaktır.

- Tütün Kullanımı ve Bağımlılığı
- Uyuşturucu Madde Kullanımı ve Bağımlılığı
- Alkol Kullanımı ve Bağımlılığı
- Teknoloji Kullanımı ve Bağımlılığı
- Kumar ve diğer davranışsal bağımlılık türleri

2020/8 Dönemi Lisansüstü Tez Araştırma Bursu Destek Programı kapsamında, stratejik planı ve hedefleri doğrultusunda Yeşilay'ın ihtiyaç duyduğu, aşağıda yer alan tez çalışmalarına öncelik verilecektir:

Alkol

- a. Gençlerde alkol tüketimini önleme girişimlerinin etkinliğinin değerlendirilmesi.
- b. Alkol tüketimi ile ilgili ulusal yasal düzenlemelerin uygulama başarısının değerlendirilmesi.
- c. Aile değerlerinin alkol tüketimine etkisinin incelenmesi.

Tütün/Nikotin Ürünleri

- a. Elektronik sigara kullanım sıklık ve dağılımının ölçülmesi.
- b. Elektronik sigara kullanımı ile ilgili bilgi, tutum ve davranış değerlendirilmesi.
- c. Nargile kullanımı ile ilgili bilgi, tutum ve davranış değerlendirmesi.
- d. Tütün kullanımını önleme girişimlerinin etkinliğinin değerlendirilmesi.

- e. Tütün ürünleri tüketimi ile ilgili ulusal yasal düzenlemelerin uygulama başarısının değerlendirilmesi.
- f. Tütün endüstrisine yönelik çalışmalar.

Uyuşturucu

- a. Farklı uyuşturucu maddelerin kullanımını etkileyen faktörlerin araştırılması.
- b. Üniversite gençliğinde esrar kullanım sıklık ve dağılımının araştırılması.
- c. Gençlerde uyuşturucu kullanımını önleme girişimlerinin etkinliğinin değerlendirilmesi.

Davranışsal bağımlılıklar (Dijital oyun bağımlılığı, kumar bağımlılığı ve pornografi bağımlılığı başta olmak üzere)

- a. Davranışsal bağımlılıkların nedenlerine ilişkin etiyolojik çalışmalar (Örnek: Genetik faktörler, psikopatoloji, çevresel faktörler, arkadaş ilişkileri, ruhsal dayanıklılık vb).
- b. Davranışsal bağımlılıkların geniş ölçekte yaygınlığına ilişkin çalışmalar.
- c. Davranışsal bağımlılıklarla ilgili ulusal/uluslararası politikalar ve yasal düzenlemelerin incelenmesi.
- d. Davranışsal bağımlılıklarla ilgili DSM-5 ya da ICD-11 tabanlı ölçek geliştirme çalışmaları.
- e. Davranışsal bağımlılıkların tedavisine ve terapisine (psikoterapi ve medical/farmakolojik) ilişkin çalışmalar.

Genel

- a. Bağımlılıkla ilgili tedavi uygulamalarında psikoterapi yaklaşımlarının etkinliğinin incelenmesi.
- b. Aile içi ilişkilerin bağımlılık süreçlerindeki rolünün araştırılması.
- c. Bağımlılıklarla ilgili önleme ve tedavi uygulamalarında değer temelli yaklaşımların değerlendirilmesi.
- d. Bağımlılıkla mücadele politikalarında toplumsal stigmatizasyon faktörünün ölçülmesi, değerlendirilmesi ve bunun aşılmasına yönelik çözümler.
- e. Bağımlılıkla mücadeleye ilişkin politika yapım ve karar alma süreçlerinde STK'ların rolünün analizi ve farklı ülkelerle karşılaştırılması.
- f. Bağımlılıkla mücadeleye ilişkin politika yapım ve karar alma ve uygulama sürecinde ulusal, uluslararası ve küresel aktörler arasında koordinasyon ve işbirliği sorunları.
- g. Bağımlılıkla mücadeleye ilişkin politika yapım ve karar alma süreçlerinde yer alan farklı aktörler arasındaki koordinasyona ilişkin modeller ve bu modellerin etkinlik analizleri.
- h. Farklı bağımlılık türlerine ve bunların zararlarına ilişkin ilköğretim, orta ve lise ders kitaplarının taranması, söylem analizlerinin yapılması, eksikliklerin tespit edilmesi.

- i. Bağımlılık konusuna ilişkin olarak farklı dönemlerdeki siyasal parti programları, seçim beyannameleri ve meclis tutanaklarının incelenerek zaman içerisinde konunun gündem oluşturma kapasitesinin tespiti.
- j. Bağımlılık ve medya ilişkisinin incelenmesine yönelik çalışmalar.

C. Önemli Koşullar

Lisansüstü Tez Araştırma Bursu almaya hak kazanabilmek ve bu haktan mahrum olamamak için, başvuru sahipleri aşağıda belirtilen koşulların tümünü karşılamalıdır:

- a. Yeşilay Lisansüstü Tez Araştırma Bursu Destek Programı rehberinde belirtilen kriterlere uygun olması.
- b. Tütün, alkol ve diğer bağımlılık yapıcı endüstriler ile çıkar ilişkisinin olmaması.
- c. Şarap Üretim Teknolojisi bölümü vb. bağımlılık yapıcı maddeleri konu alan bir lisansüstü programda öğrenim görmüyor olması.
- d. Yeşilay'ın mücadele alanına giren herhangi bir bağımlılık türüne ilişkin söz konusu bağımlılığı ortaya çıkaracak şekilde faaliyette bulunmamış olması.
- e. Daha önce bağımlılık türleri ile ilgili bir suçtan kesinleşmiş yargı kararı bulunmaması.
- f. Lisansüstü Tez Araştırma Bursu çağrısına katılım koşulu olarak Türkiye Yeşilay Cemiyeti tarafından talep edilen bilgilerin temin edilmesi sırasında yanlış beyanda bulunmamış olması.
- g. Yeşilay çalışanı olmaması.

1.2.2. Başvuru Şekli ve Yapılacak İşlemler

A. Başvuru Formu ve Diğer Belgeler

Başvurular burs@yesilay.org.tr adresi üzerinden online olarak yapılacaktır. Başvuru sonrasında burs desteği almaya hak kazanan öğrenciler kesin kayıt için gerekli belgelerini Türkiye Yeşilay Cemiyeti Sepetçiler Kasrı Kennedy Cad. No: 3 Sarayburnu Fatih / İSTANBUL adresine şahsen veya posta yolu ile göndereceklerdir.

Lisansüstü Tez Araştırma Bursu Destek Programı başvuruya ilişkin başvuru formu ve eklerin tamamına www.yesilay.org.tr adresinden ulaşılabilmektedir.

Başvuru formu ve diğer belgeler Türkçe hazırlanmalıdır. Başvurularda ilgili formdaki tüm alanların doldurulması gereklidir. Ayrıca bu belgeler doldurulurken, standart formata bağlı kalınmalı ve mevcut hiçbir metin silinmemeli ya da değiştirilmemelidir. Aksi takdirde, yapılan başvuru ön inceleme aşamasında değerlendirme dışı kalacaktır. El yazısı ve daktilo ile yapılan başvurular kabul edilmeyecektir. Başvurularınızın sadece sunmuş olduğunuz belgeler üzerinden değerlendirileceğini dikkate alarak, ön başvuru formunu ve diğer belgeleri lütfen dikkatli ve mümkün olduğunca anlaşılır bir dilde doldurunuz. Sizden talep edilen belgeler dışında hiçbir ek belge değerlendirmeye tabi tutulmayacaktır.

Sunulan bilginin açık olmaması ve bu durumun adil bir değerlendirme yapılmasına engel teşkil etmesi durumunda, ek açıklama talep edilecektir.

B. Başvuru Sırasında Sunulması Gereken Belgeler

- Burs başvuru formu
- Güncel Öğrenci belgesi
- Güncel Transkript (Güncel not durum belgesi)
- Varsa dil belgesi (IELTS, TOEFL, YÖKDİL, YDS, KPDS, ÜDS vb.)
- Yüksek lisans ve/veya doktora tez önerisinin kabul edildiğini gösteren enstitü tarafından hazırlanmış belge **01.10.2019** ve sonrasında onaylanmış tez önerileri kabul edilecektir.)
- Adayın ayrıntılı özgeçmişi (varsayı yayınları, bildiri sunarak katıldığı akademik etkinlikler)
- Adayın tez danışmanı, ders aldığı veya birlikte çalıştığı akademisyenlerin en az birinden alınmış referans mektubunun alınması önerilmektedir.

Burs değerlendirme süreci aşamalı olarak uygulanacağından istenen belgelerin asılları değerlendirmenin sonraki aşamalarında burs desteği kazanan adaylardan ayrıca istenecektir. Bu bağlamda yukarıdaki başvuru linkinde gerekli bilgiler listelenmiştir. Başvurunun geçerli sayılabilmesi için söz konusu belgelerin tamamının başvuruda yer alması gerekmektedir.

Destek almaya hak kazanan başvuru sahiplerinden sözleşme imzalama aşamasında bu belgelerin orijinallerini de sunmaları isteneceğinden ilgili belgelerin sözleşme imza sürecine kadar muhafaza edilmesi önerilmektedir.

1.3. DEĞERLENDİRME SÜRECİ

Türkiye Yeşilay Cemiyeti tarafından " Türkiye Yeşilay Cemiyeti Lisansüstü Tez Araştırma Bursu" verilecek adayların belirlenmesi için bağımsız değerlendiriciler görevlendirilecektir. Başvuru koşullarını sağlayan ve koşullara uygun biçimde başvurularını yapan adayların belgeleri değerlendirilmek üzere bağımsız değerlendiricilere iletilecektir. İdari ve teknik değerlendirmeden geçen başvurular Yeşilay Yönetim Kuruluna sunulur.

Yönetim Kurulu, koşulları sağlayan ve kurum kültürüne uygunluğu esas alınan başvurular arasından bursu almaya hak kazanan adayları belirler ve adaylar internet sitesi üzerinden duyurulur. Lisansüstü Tez Araştırma Bursunu kazanamayan adayların isimleri açıklanmaz.

1.4. İZLEME SÜRECİ

- a. Bursiyer söz konusu tezini 3 aylık dönemler ile yazılı olarak ara rapor şeklinde sunacaktır.
- b. İkinci ara rapor dönemi olan 6'ncı aydaki ara raporu yazılı (6) aylık süreçlerle Türkiye Yeşilay Cemiyeti Genel Merkezinde burs komisyonuna sunacaktır.
- c. Yüksek lisans bursiyerleri ikinci ara rapor ve sonuç raporunda; doktora bursiyerleri ise ikinci ve dördüncü ara raporla birlikte sonuç raporunu yazılı Türkiye Yeşilay Cemiyeti Genel Merkezinde burs komisyonuna sunacaktır.
- d. Bursiyer sonuç raporu ile birlikte nihai raporunu yazılı ve gerekli durumlarda sözlü olarak sunmalıdır.
- e. Bursiyer hazırlamış olduğu tezi dijital ve matbu olarak Yeşilay'a teslim etmelidir.

1.5. BURSUN İPTALİ

- Bursiyerin, burs başvurusunda bulunduğu ve sözleşmede taahhüt ettiği alanda tez yazmaması,
- Lisansüstü öğrenim gördüğü kurum ile ilişkisinin kesilmesi ve öğrenciliğinin bitmesi,
- Burs süresince rutin olarak sunulan ara raporun İzleyici Bilim Kurulu üyesi tarafından üç (3) defa geri gönderilmesi ve düzenleme istenmesi halinde söz konusu burs ara rapor tamamlanana kadar durdurulur. Ara rapor onaylandıktan sonra burs devam ettirilir.

1.6. SON BAŞVURU TARİHİ

Burs programı için son başvuru tarihi **31.03.2020** saat 17:30 olarak belirlenmiştir. Bu tarihten sonra yapılan başvurular işleme alınmayacaktır.